

L'Acadèmia i la medicina catalana i europea del seu temps

4. L'Acadèmia de finals del segle XX i principis del segle XXI: La represa.

Oriol RAMIS

Exposició:

- 1.Introducció i justificació
- 2.Proposta de fases històriques
- 3.El creixement del nombre de socis
- 4.El creixement i l'evolució de les societats
- 5.L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

1. Introducció i justificació.

- Hi ha pocs estudis històrics (encara), però hi ha una gran riquesa de documentació (començant per totes les actes, publicacions i memòries anuals que són a Internet).
- L'objectiu d'avui és més modest, recordar alguns fets, suggerir marcs conceptuals i hipòtesis explicatives que (esperem) augmentin l'interès dels historiadors i col.laborar en la reflexió sobre el futur de la institució.

Exposició:

- 1. Introducció i justificació
- 2. **Proposta de fases històriques**
- 3. El creixement del nombre de socis
- 4. El creixement i l'evolució de les societats
- 5. L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

2. Proposta de sub-fases històriques

1. **Etapa Represa (1970-1978).**

Presidents: Laporte (70-74) i Alsina Bofill (74-78)

(Etapa preautonòmica)

Recuperació català, congrés de Perpinyà 1976,

2. **Etapa Desbordament (1979-1995)**

Presidents: Casassas (1978-1982), Foz (1982-1990), Lloveras (1990-1995) (Pujol 80-03)

Creixement (es sobrepassen els 15000 membres), dificultats logístiques i institucionals, interrupció Annals.

3. **Etapa Consolidació (1996-2011).**

Presidents: Ramis (1995-2002), Bombí (2002-2011)

(Pujol final -03, tripartit 03-10)

ampliació local Bonanova, local de Can Carelleu, formalització administrativa (creació de la Fundació), es sobrepassen els 20000 membres.

4. **Etapa Nous Reptes (2012-**

Presidents: Net (2011-2019, Sala (2019-)

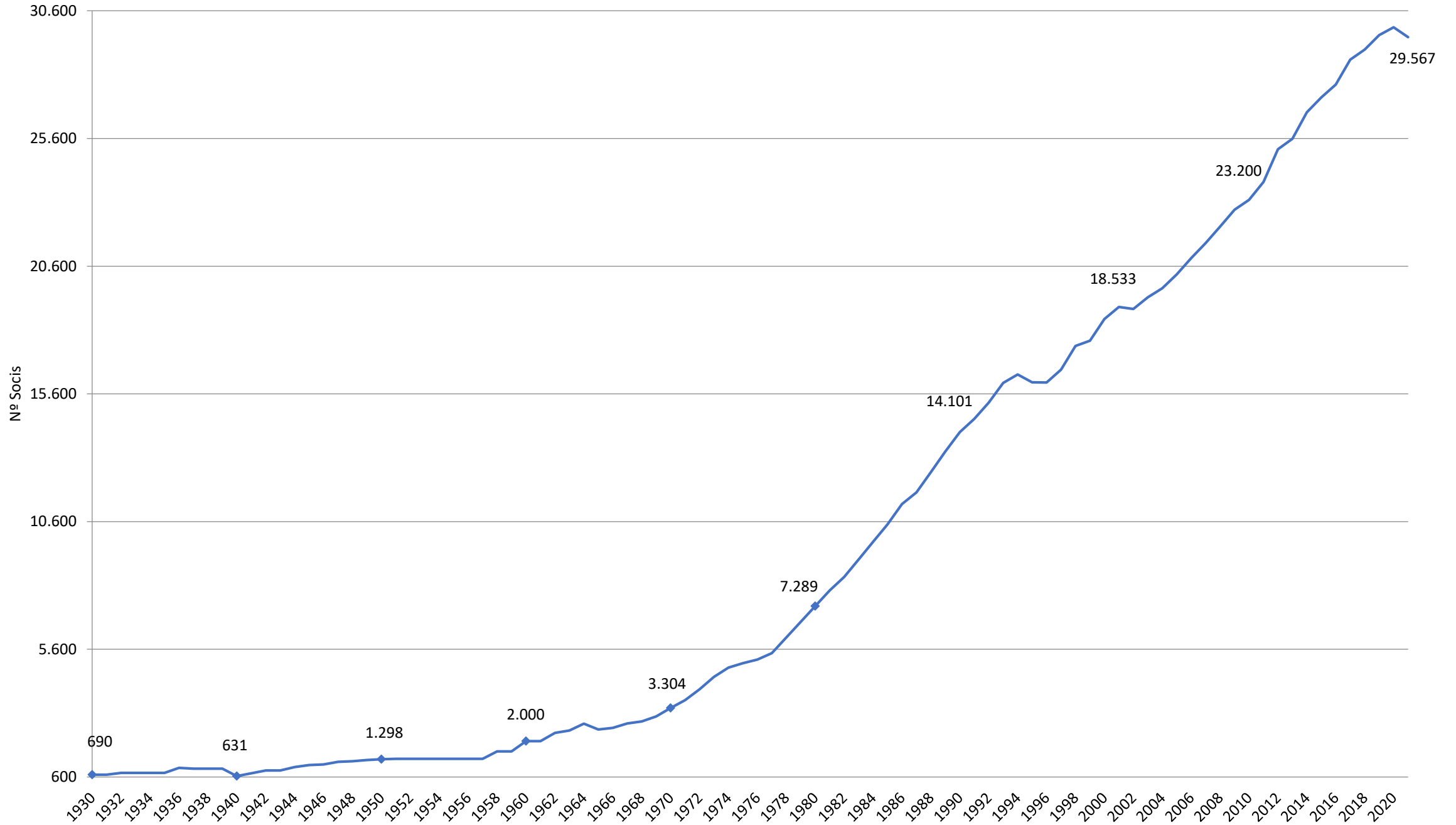
(“procés” i post-procés 2010-)

Fundació InterAC Salut, Integració Bilbao, Pandèmia i virtualització de les activitats, es sobrepassen els 30000 membres.

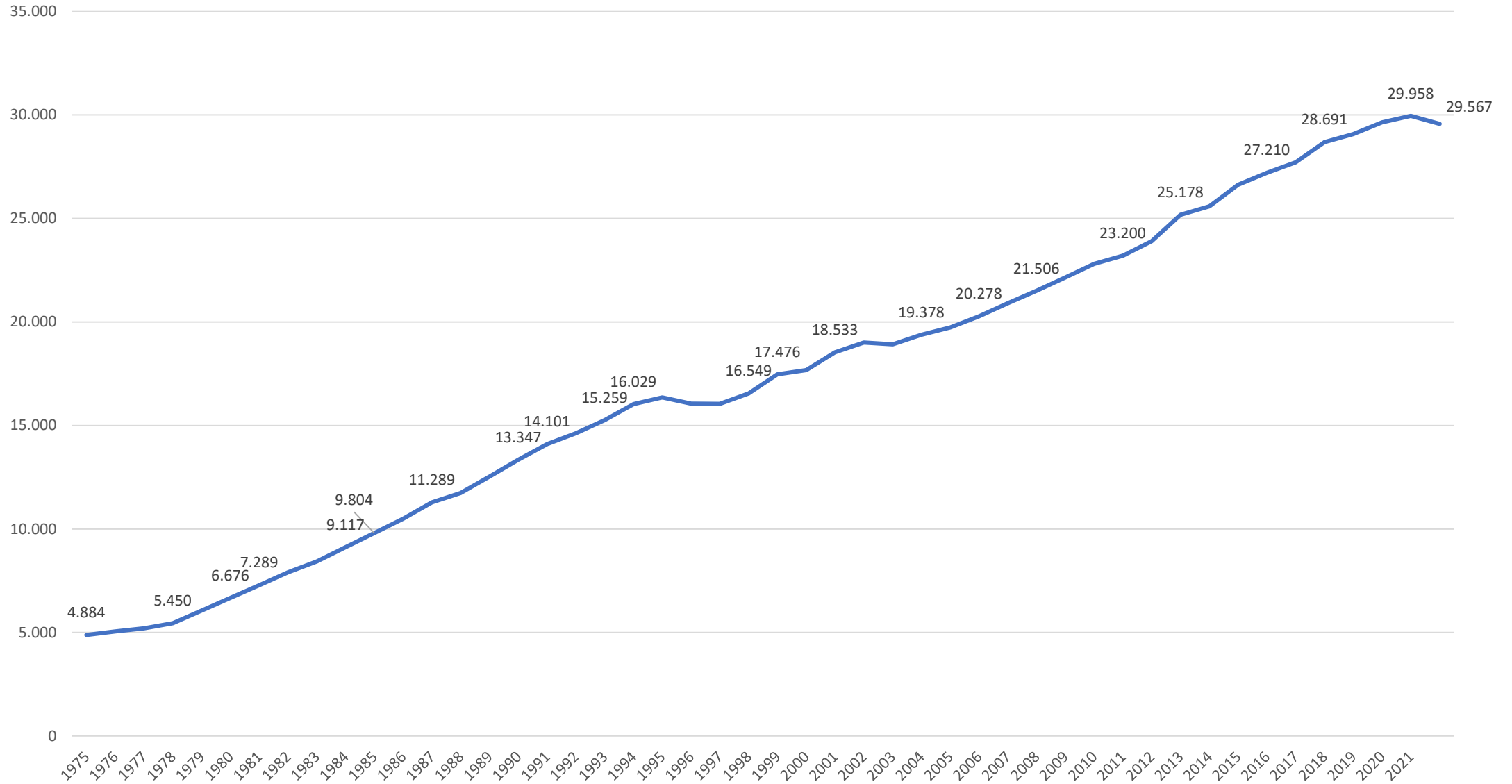
Exposició:

- 1. Introducció i justificació
- 2. Proposta de fases històriques
- 3. **El creixement del nombre de socis**
- 4. El creixement i l'evolució de les societats
- 5. L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

3. El creixement del nombre de socis

El creixement an el periode 1975-2021

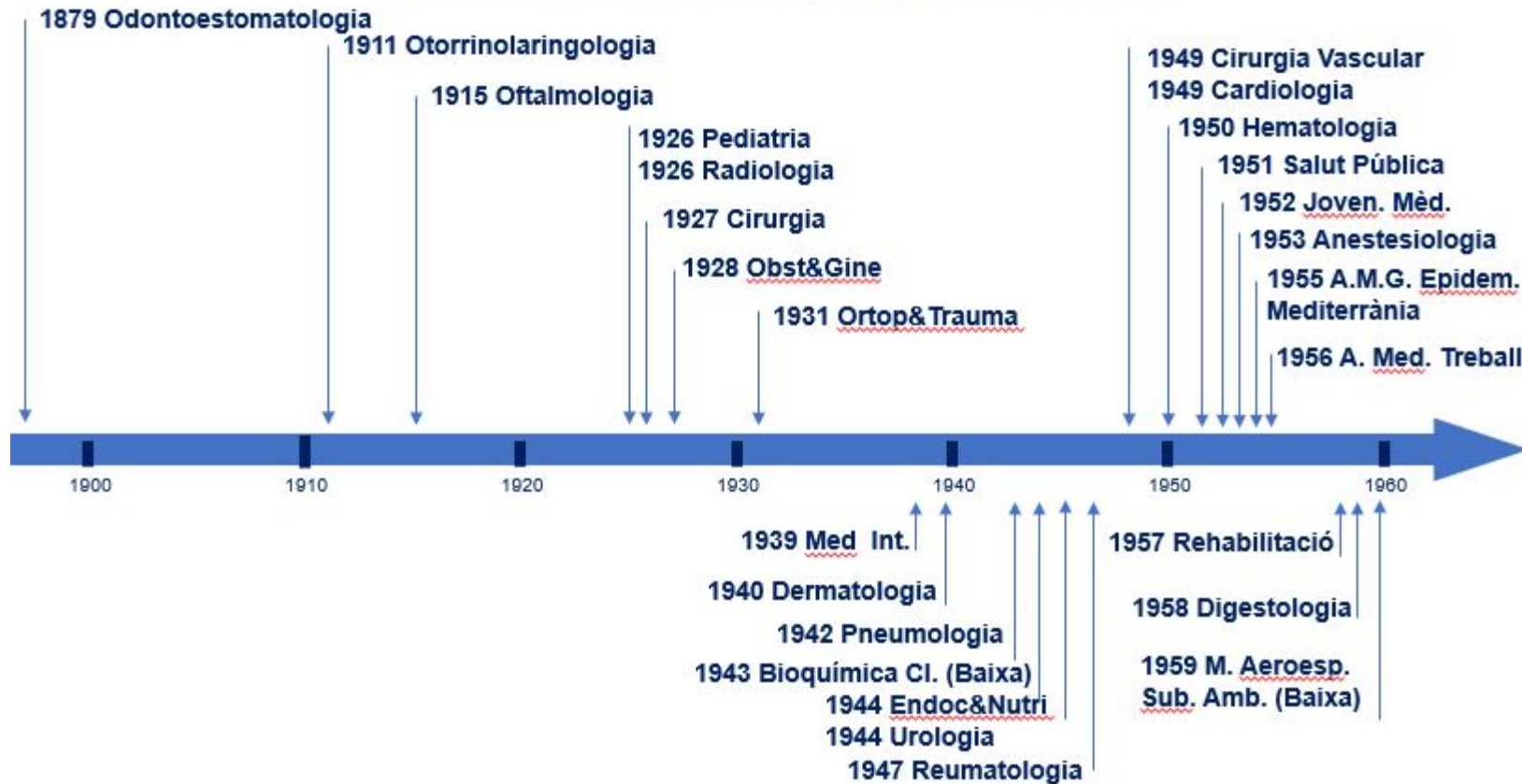
Evolució del nombre de socis. Hipòtesis d'estudi:

- 1. És el creixement que hauríem d'esperar atesa l'evolució demogràfica de les professions de les ciències de la salut.
 - Hi ha penetracions diferencials?
 - Molta més penetració entre metges que entre d'altres professionals?
 - Més entre certes especialitats que d'altres?
- 2. Quines són les característiques diferencials dels professionals i científics que són socis de l'Acadèmia respecte a la resta de professionals.
 - Més ambició de progrés científic? Vinculació territorial? Millor pràctica? paper dels caps de servei hospitalaris i altres líders professionals?

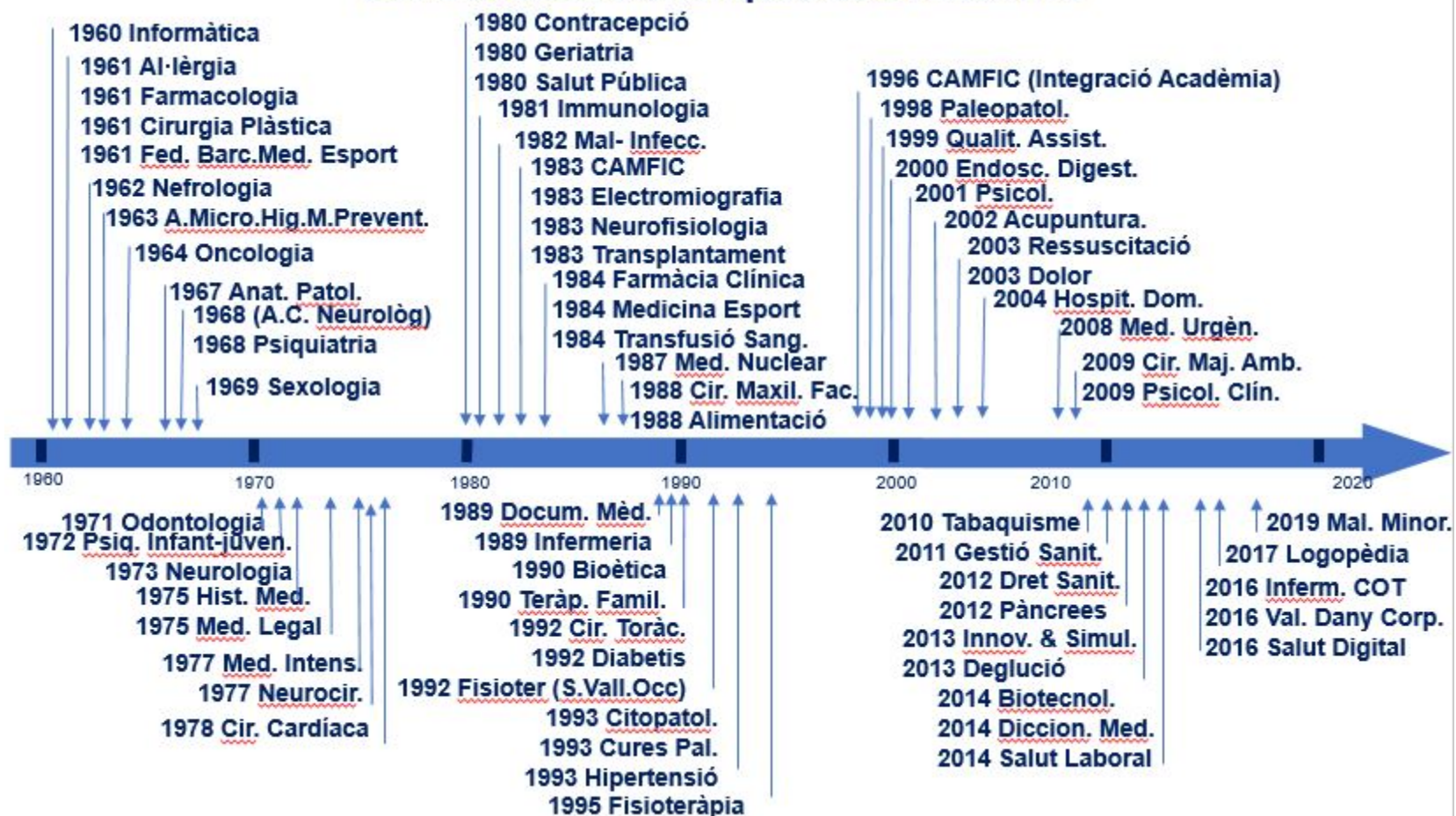
Exposició:

- 1. Introducció i justificació
- 2. Proposta de fases històriques
- 3. El creixement del nombre de socis
- 4. El creixement i l'evolució de les societats
- 5. L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

Les Societats Científiques de L'Acadèmia

Les Societats Científiques de L'Acadèmia

entre	i	societats creades	mitja anual
1872	1910	1	
1911	1930	6	0.3
1931	1950	11	0.6
1951	1970	19	1.0
1971	1990	27	1.4
1991	2010	20	1.0
2011	2019	13	1.4

Les societats especialitzades de l'Acadèmia.

Hipòtesis d'estudi:

- 1. El creixement de societats especialitzades ha estat un tret d'aquest període i la creença és que ho ha fet a mesura que l'evolució del coneixement i l'estabilització de practiques professionals les han fet necessàries.
 - Hi ha excepcions?
 - Ha seguit una evolució similar a la d'altres països?
 - En quins camps hem estat més pioners i en quins més endarrerits? Perquè?

Les societats especialitzades de l'Acadèmia.

Hipòtesis d'estudi:

- 2. Tensions molt importants (no ben estudiades) amb l'aparició habitualment posterior i el creixement de les “sociedades españolas” de cada especialitat (especialment , els anys 80) que han posat límits importants a la presència internacional i en territoris de cultura catalana diferents del Principat estricte.
 - Quin ha estat el rol en cadascuna de les especialitats? Especialment des del moment que el concurs de les societats ha estat important políticament a Espanya (MIRs, etc..)? “Doble-militància” i impacte ?
 - Pot ser explicat per la ideologia de “modernitzar Espanya” ? (pròpia del catalanisme hegemònic de pre-guerra, però també de l'autonomisme post 78)?

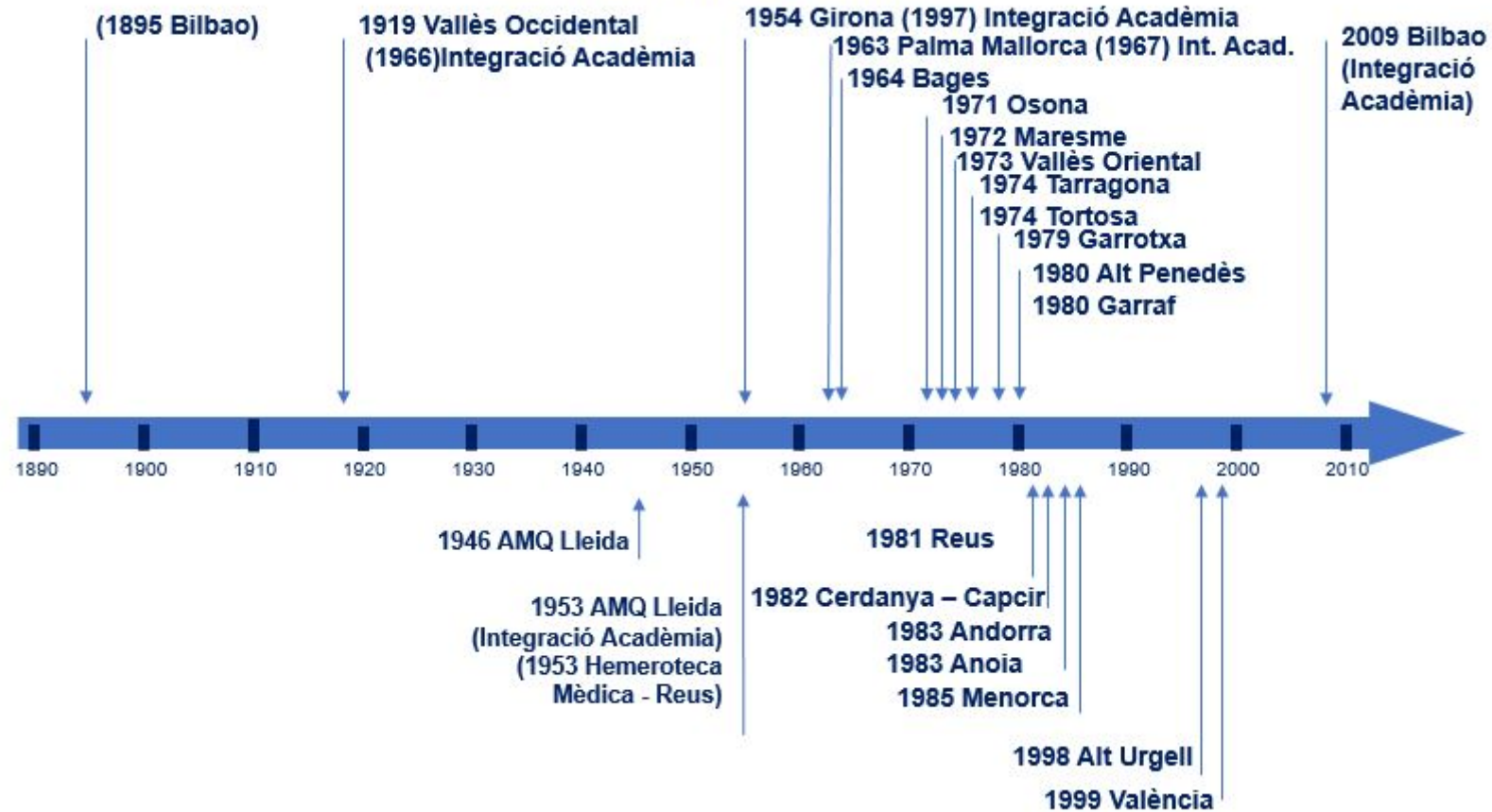
Exposició:

- 1.Introducció i justificació
- 2.Proposta de fases històriques
- 3.El creixement del nombre de socis
- 4.El creixement i l'evolució de les societats
- 5.L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

5. L'extensió territorial. Hipòtesis d'estudi

- 1. Durant els anys 80 i 90, gran esforç d'implantació en el territori tant amb noves filials com mitjançant la integració amb d'altres institucions pre-existents (que ja havia començat els anys 40).
 - Quin ha estat el paper vertebrador en l'activitat científica i professional en cada territori, especialment des de la inversió hospitalària dels 80/90?
 - Quin ha estat l'impacte en la governança de l'acadèmia? (federació, confederació, entitat unitària?)
- 2. Dificultat per compartir un àmbit catalano-parlant, especialment al País Valencià (malgrat el paper clau de molts valencians a l'Acadèmia)
- 3. Integració de l'Acadèmia de Bilbao (2009), fundada el 1895, iniciativa poc coneguda i que planteja un repte sobre quin camí i com seguir-lo en l'àmbit territorial.

Les Filials de L'Acadèmia

Exposició:

- 1.Introducció i justificació
- 2.Proposta de fases històriques
- 3.El creixement del nombre de socis
- 4.El creixement i l'evolució de les societats
- 5.L'extensió territorial de l'acadèmia.
- **6. La biblioteca i les publicacions**
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

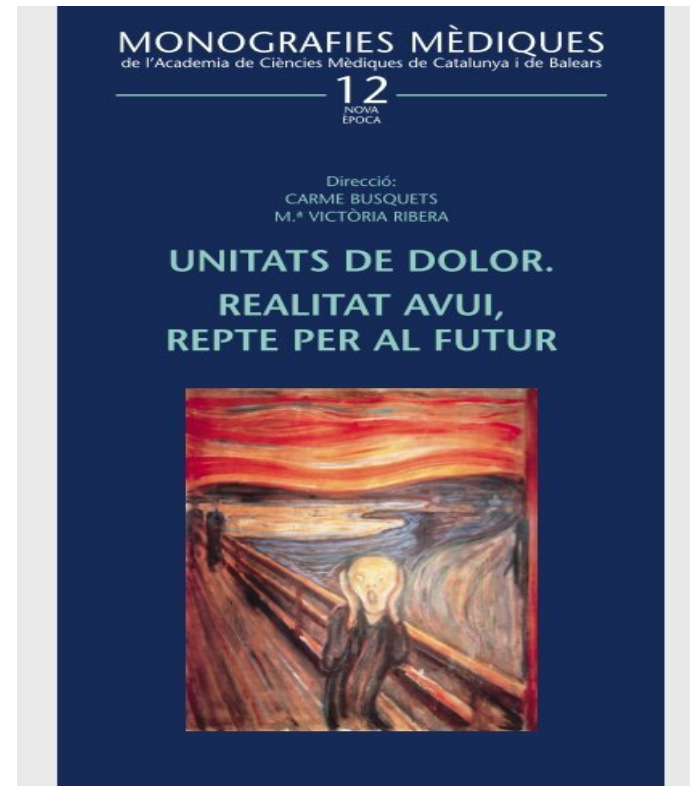
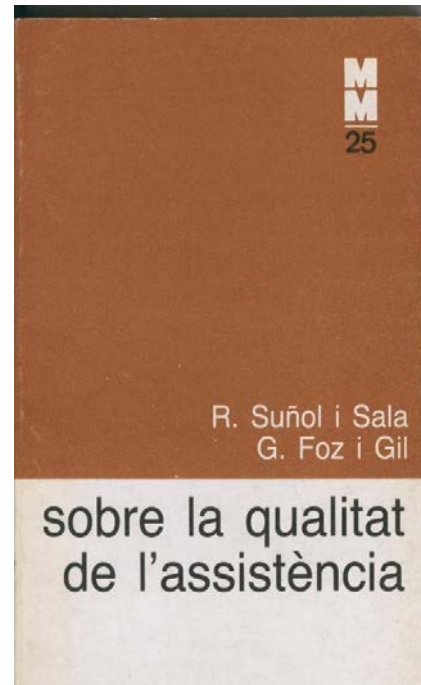
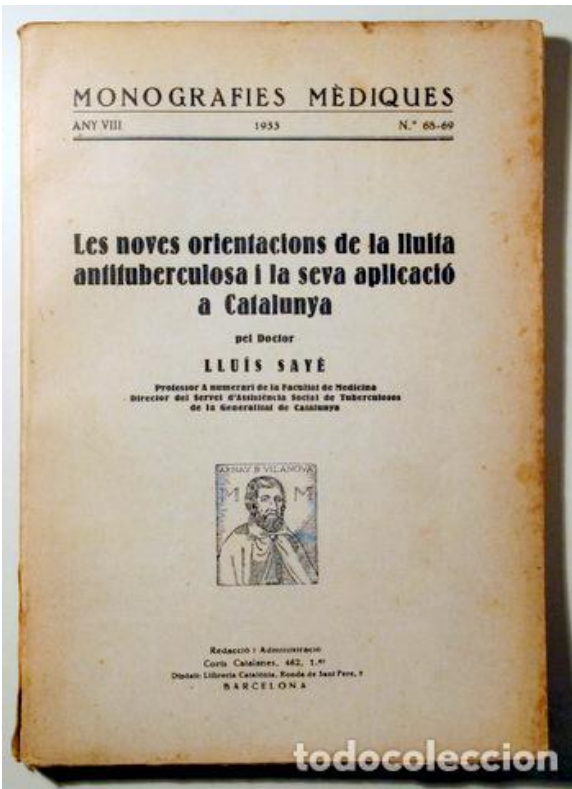
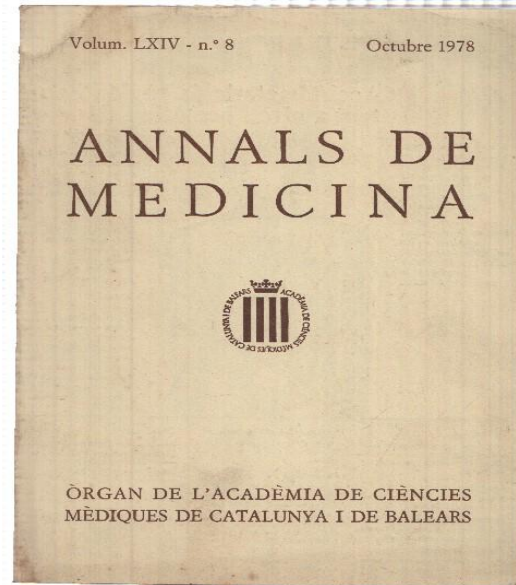
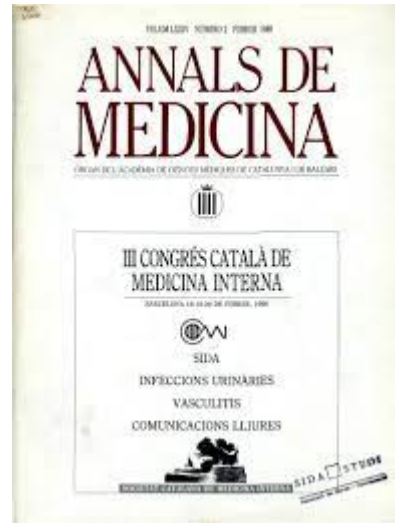
6. La biblioteca i ...

1. Amb el trasllat el nou local (2000), (el gruix de) la biblioteca passa a la Casa de Convalescència del recinte històric de l'H de Sant Pau (*Biblioteca Josep Laporte*) amb uns acords amb la UAB que no es van acabar complint.

(Abans que tots els protagonistes desapareixin, cal una investigació per entendre què va passar). Actualment a la web de la biblioteca no hi ha ni una referencia al Fons de l'Acadèmia (segons Mas-Vilardell, molts s'han perdut)

2. La Biblioteca era percebuda com un dels serveis que atreïen més socis. No obstant això, l'evolució del n de socis sembla indicar que o bé no era cert o bé l'Acadèmia va trobar noves maneres d'incorporar socis. El paper de les biblioteques també ha canviat.

... les publicacions.

ANNALS i revistes de societats i filials

S'han mantingut els Annals (excepte dos anys d'interrupció, als anys 90).

És la revista de ciències de la salut en català més important (sense perjudici de la importància d'altres vinculades a diferents societats, algunes amb una llarga tradició)

La seva edició digitalitzada fou pionera

MONOGRAFIES MÈDIQUES

Fou una publicació clau (1) en el període de pre-guerra i (2) en dues series, dels 1969 fins el 2002 amb 44 volums.

ALTRES PUBLICACIONS

(algunes que caldria inventariar:

Exposició:

- 1.Introducció i justificació
- 2.Proposta de fases històriques
- 3.El creixement del nombre de socis
- 4.El creixement i l'evolució de les societats
- 5.L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- **7. Premis i beques**
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

Oberta convocatòria

1872 - 2022

150
ANYS

L'Acadèmia

**Premis i Beques curs 2021-2022
de l'Acadèmia**

**Termini de presentació:
1 de febrer de 2022**

7. Premis i beques

- Si be sempre l'acadèmia ha fet un esforç i intentat dotar **beques**, el seu paper com a finançador és lluny dels creixements exponencials d'altres institucions públiques i privades.

Camp d'estudi: evolució de la política de beques en els darrers 50 anys i anàlisi comparativa amb la situació general.

- L'Acadèmia ha anat instaurant una sèrie de **premis dirigits** a honorar contribucions en diversos camps que tenen una notorietat important tant per la diversitat dels camps de coneixement coberts, com per les personalitats del qui s'han anat premiant.
 - 7 Premis generals de l'Acadèmia (Jordi Gol, Carolina Menéndez, Ramon de Tesserach ...)
 - 8 premis de societats i filials

(beques i premis conjuntament el 2020 han suposat 625000€)

Exposició:

- 1. Introducció i justificació
- 2. Proposta de fases històriques
- 3. El creixement del nombre de socis
- 4. El creixement i l'evolució de les societats
- 5. L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

8. La formació continuada i el seu reconeixement formal.

1. La formació continuada ha esdevingut arreu una activitat molt formalitzada amb impacte en les carreres acadèmiques i fins i tot en els retribucions dels professionals.
2. La història d'aquesta transformació amb les seves llums i les seves ombres és part també de la història d'aquests 50 anys on els conflictes (novament poc estudiats) entre les universitats, l'Acadèmia, el Col·legi de Metges (de Barcelona i especialment la creació del CEC) i l'administració de la Generalitat de Catalunya (especialment, l'Institut d'Estudis de la Salut) han estat força constants.
3. La fundació InterAC SALUT es crea el 2012 (inici cursos 2016) i obre una nova fase que encara estem vivint.

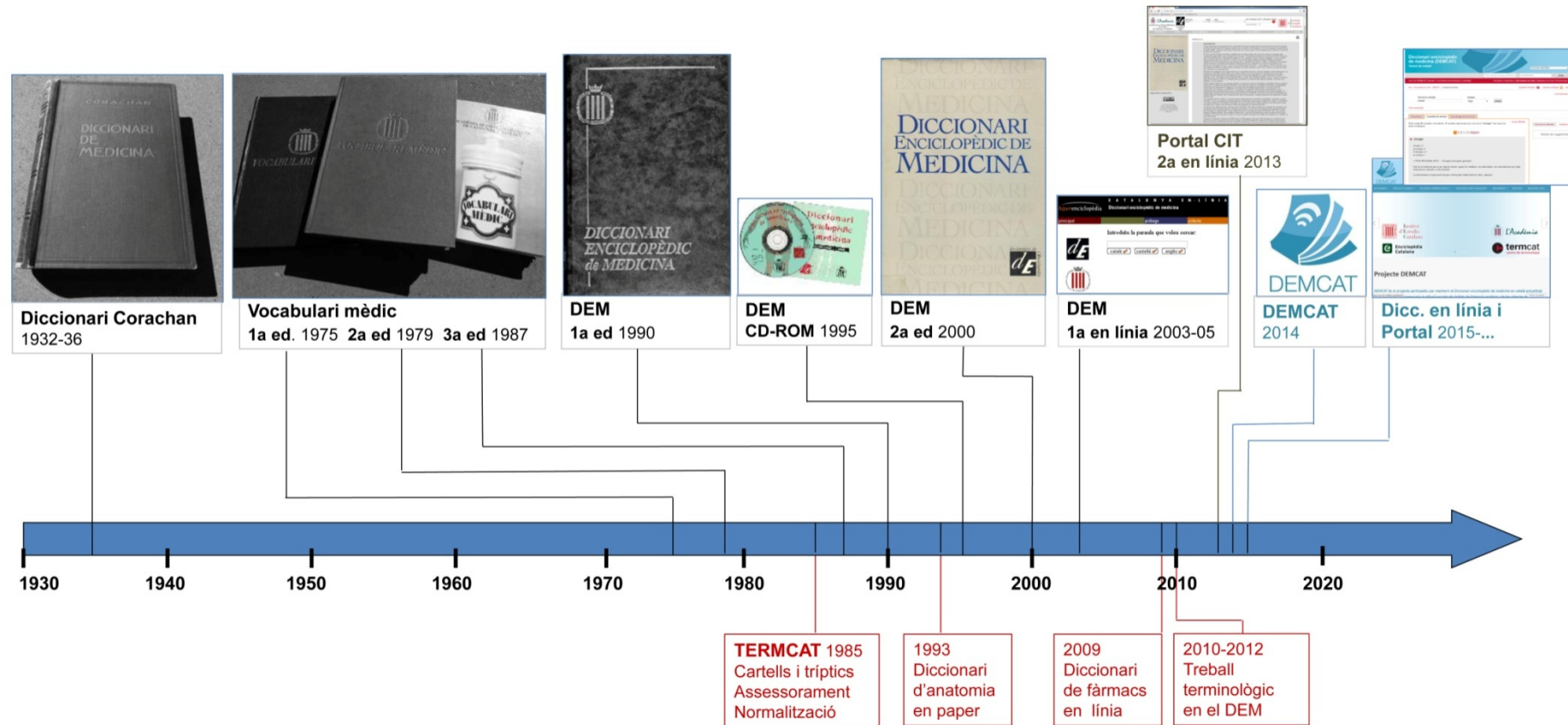
Exposició:

- 1. Introducció i justificació
- 2. Proposta de fases històriques
- 3. El creixement del nombre de socis
- 4. El creixement i l'evolució de les societats
- 5. L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

9. La llengua catalana,

- La terminologia mèdica catalana. El Diccionari.
- Els congressos de metges i biòlegs de llengua catalana (des de 1976 fins a 2017)
- El Manifest de Prada (1973). “El català llengua d’expressió científica”

1. El Diccionari

Una llarga trajectòria

X^è CONGRÉS DE METGES I BIÒLEGS
DE LLENGUA CATALANA

II Ponència

FUNCIÓ SOCIAL
DE LA MEDICINA

ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
DE CATALUNYA I DE BALEARS
www.todocoleccion.net
SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA

Moltes altres iniciatives (que també tenen història i impacte)

Entre les vives:

Centres d'informació del medicament (CedimCat)

AECS i els programes d'intercanvi

moltes d'altres vinculades a societats i filials

Exposició:

- 1.Introducció i justificació
- 2.Proposta de fases històriques
- 3.El creixement del nombre de socis
- 4.El creixement i l'evolució de les societats
- 5.L'extensió territorial de l'acadèmia.
- 6. La biblioteca i les publicacions
- 7. Premis i beques
- 8. La formació continuada i el seu reconeixement formal
- 9. La llengua
- 10. La sostenibilitat econòmica.

10. La sostenibilitat (econòmica, es clar)9.

- Com l'Acadèmia, les societats i les filials han aconseguit sobreviure requeriria també un estudi.
- Si es compara amb d'altres institucions, es veu que l'Acadèmia ha subsistit per la voluntat (i el treball "voluntari") dels seus associats i de les persones que hi ha ocupat càrrecs.

2001	2.558.906 €
2010	4.684.255 €
2020	5.381.318 €

